

REZUMATE

Volumul XI, Nr. 2 (22)/2020

Articole științifice

TEORIE, ISTORIE ȘI CRITICĂ LITERARĂ

Comedia „stand-up” ca teatru contemporan *live*

Idowu James Adekunle

Rezumat:

Noul subgen „stand-up comedy”, foarte apreciat în toată lumea, este o formă de reprezentare estetică menită să stârnească râsul, înveselind spectatorii și ajutându-i să uite de probleme. Deși efectul său terapeutic este doar temporar, acest subgen abordează aspectele complicate vieții într-o manieră temeinică, însă ponderată. S-a demonstrat că „stand-up comedy” este una dintre componentele importante ale spectacolelor de amuzament. Cu toate acestea, mulți specialiști au privit subgenul ca pură distracție, un simplu spectacol umoristic, fără a examina în profunzime reprezentarea teatrală. În consecință, lucrarea de față investighează tehnicile de conversație ale personajelor, trăsăturile paralingvistice ale piesei de teatru și utilizarea muzicii, simbolului, caricaturii, ironiei subtile, umorului, sacoului, improvizației și interacțiunii, în dorința de a prezenta „stand-up comedy” drept teatru contemporan *live*. Pentru a demonstra performanțele estetice unice ale comedianțului, s-a apelat la teoria lui Schechner despre *performance* și la cele psihanalitice ale lui Freud și Jung. Comedianții aleși sunt Klint De Drunk (Ahamefula Igwemba) și Basket Mouth (Bright Okpocha). S-au utilizat înregistrări cu Klint De Drunk. Datele au fost analizate din punct de vedere literar și al reprezentației.

Cuvinte-cheie: „stand-up comedy”, teatru *live*, umor, estetică, comedianți

Ficțiunea și cunoașterea de sine: Daniel Mendelsohn, *O odisee. Un tată, un fiu și o epopee*

Florica Bodiștean

Rezumat:

Studiul analizează recentul volum al lui Daniel Mendelsohn *O odisee. Un tată, un fiu și o epopee* prin intermediul raportului dintre cele două mari niveluri ale sale: autoficțiunea care tratează relația de tip psihanalitic dintre tată și fiu și metatextul *Odiseei*, citită ca narațiune a căutării în planul relațiilor umane. Se demonstrează că repartizarea materialului factual în funcție de acest raport ilustrează funcția literaturii de a oferi o oglindă pentru experiența noastră confuză și ilizibilă. Este invocată, cu privire la modul în care textul prezintă evoluția raporturilor tată – fiu, teoria pragmatică a povestirii formulată de Paul Ricœur în *Temps et récit*, potrivit căreia ficțiunea capătă în procesul receptării funcția de mediator al cunoașterii de sine.

Cuvinte-cheie: rescriere, autoficțiune, metatext, identitate, cunoaștere de sine, refigurare

Un caz de mutilare: Traducându-l pe Hemingway (și viața lui) în România comunistă în anii 1960

Dan Horațiu Popescu

Rezumat:

Lucrarea este un studiu de caz, parte a unui proiect mai amplu și mai vechi despre receptarea autorilor americani moderniști în presa culturală din România anilor 1960. Dacă anii 1950 au fost cei mai duri în ce privește cenzura și atrocitățile comise, anii 1960 pot fi considerați ca fiind mai blânzi, anticipând „iluminații” ani 70. Am analizat presa culturală din România ca fiind dincolo de rolul unei interfețe între un teminal al scriiturii și o rețea de cititori: în primul rând, prin intermediul traducerilor, mai mult sau mai puțin de acuratețe, apoi prin interviuri și amintiri ale jurnaliștilor, ale altor scriitori, ale prietenilor, membrilor familiei, etc, așa cum au fost reproduse în publicațiile aparținând mai ales Blocului Răsăritean/Comunist (incluzând și Cuba). Cercetarea noastră se bazează de asemenea și pe investigații în arhivele fostei poliții politice, celebra Securitate. Relația dintre cenzură și ideologie, dintre cenzura instituționalizată și autocenzură este subliniată, la fel ca și efectul lor în actul traducerii literare. Lucrarea noastră se focalizează pe Hemingway, dat fiind faptul că era reprezentatul Generației Pierdute cel mai cunoscut în țările fostului bloc sovietic. Principalul text pe care l-am avut în vedere a fost *How Do You Like It Now, Gentlemen?* de Lilian Ross.

Cuvinte-cheie: receptarea lui Hemingway, România comunistă, cenzură, ideologie

Reprezentarea „îngerului casei” în *Casa umbrelor* de Charles Dickens

Shaghayegh Moghari

Rezumat:

Lucrarea de față analizează personajele feminine Esther Summerson și Ada Clare din romanul victorian *Casa umbrelor* al lui Charles Dickens. Pornind de la acest roman ilustrativ pentru subiectul abordat, autorul discută eticheta de „înger ai casei”, pusă femeilor din societatea victoriană. Lucrarea analizează conceptul de „înger al casei” și hegemonia patriarhatului, precum și personajele feminine tipice Esther Summerson, Ada Care și Lady Dedlock, aceasta din urmă aflată în antiteză cu Esther. În final, se discută ușurința cu care, în epoca menționată, femeile erau manipulate de către bărbați atât în societate, cât și acasă.

Cuvinte-cheie: „îngerul casei”, Esther Summerson, Ada Clare, societatea victoriană, *Casa umbrelor*, patriarhat, femei

Discreditarea stilistică a masculinității în *Copilul îngropat* de Sam Shepard

Ali Aghaei
Samira Sasani

Rezumat:

Această lucrare discută conceptul de masculinitate în piesa *Copilul îngropat* de Sam Shepard. Piesele lui Shepard au fost deseori considerate ca adresându-se în special publicului masculin și promovând concepte care susțin ideologia masculină. Această viziune reprezintă motivația de a analiza piesa lui Shepard în principal pe baza unor factori lingvistici, pentru a se trage o concluzie despre aspectele masculinității pe care le susține. În acest scop, s-au ales două fragmente: primul ilustrează puterea și dominația personajului feminin, Halie, asupra celor masculine, iar al doilea redă supremația semnificativă a lui Shelly (celălalt personaj feminin din piesă) în comparație cu personajele masculine. Fragmentele conțin replici care au fost numerotate pentru ușurința referirilor la ele. Fiecare replică este analizată cu instrumentele stilistice ale politeții, impoliteții și teoriei actelor vorbirii, în raport cu teoriile despre masculinitate. Pentru politețe, s-a folosit modelul lui Brown și Levinson, pentru impolitețe, s-au întrebuițat ideile lui Culpeper, iar teoria actelor vorbirii a lui Searle a completat puzzle-ul stilistic. Rezultatele analizei lingvistice s-au utilizat pentru a ușura analiza făcută pe baza teoriilor tradiționale ale masculinității, precum modelul lui Connell.

Cuvinte-cheie: *Copilul îngropat*, masculinitate, politețe, impolitețe, teoria actelor vorbirii

Accepțiuni ale spațiului în discursul diurn / nocturn al operei lui Mircea Eliade

Nicolae Șera

Rezumat:

Acest studiu investighează manifestările sacrului și profanului în opera lui Mircea Eliade. Se analizează modalitățile de descriere a spațiului, în special a diverselor sale variante, precum conceptele de *casă*, *centru*, *limită* etc., în lumina dualității sacru – profan, tipică operei lui Eliade. Mimetismul, camuflajul și deghizarea sunt câteva dintre trăsăturile literaturii fantastice scrise de Eliade, alături de jocul subtil de a revela și ascunde ceva în același timp. La nivelul discursului, aceste aspecte se traduc prin codificarea informațiilor, pentru ca, mai târziu, acestea să fie decodificate, parțial, de autor și, parțial, de cititor.

Cuvinte-cheie: discurs, sacru, profan, spațiu, centru, limită

Utilizarea Microsoft Teams, Edpuzzle și LearningApps în predarea limbii franceze științifice și tehnice

Cristina Ana Măluțan, Adina-Irina Forna

Rezumat:

În ultimul timp, din ce în ce mai multe aplicații de învățare și instrumente de învățare *on-line* sunt utilizate pentru predarea francezei ca limbă străină. Mai mult, contextul actual al pandemiei ne obligă întrucâtva să folosim aceste instrumente de predare *on-line* pentru a păstra contactul cu studenții noștri. Acest articol se va concentra pe trei instrumente de învățare *on-line* care oferă profesorilor de limba franceză ca limbă străină instrumentele necesare pentru a crea activități de învățare pentru studenții lor. Exemplul pe care l-am folosit este subiectul *Social Media*, care este un subiect foarte atrăgător pentru studenții din anul I ai Facultății de Informatică din cadrul Universității Tehnice din Cluj-Napoca. Aplicațiile de învățare pe care le vom folosi pentru exemplificare sunt *Microsoft Teams*, *Edpuzzle* și *LearningApps*. Obiectivele de învățare stabilite la începutul cursului au fost înțelegerea vocabularului legat de *social media*, a structurilor gramaticale precum *l'impératif* pentru vocabularul tehnic, sau limbajul specific folosit în știință și statutul *social media* în zilele noastre. Pentru a atinge aceste obiective, vom arăta cum putem să creăm activități de predare legate de subiectul *social media* folosind aceste aplicații de învățare. Cu activitățile interactive de pe aceste platforme *on-line*, vom facilita dezvoltarea competențelor lingvistice CEFR (ascultare și citire, înțelegere, producție vorbită și scrisă) și vom oferi exemple de activități ludice și interactive pentru a face achiziția acestor structuri lingvistice mai atractivă, pentru a fi incluse, totodată, în limbajul tehnic și științific.

Cuvinte-cheie: aplicații *on-line*, predare, franceză în scopuri specifice, *social media*, Microsoft Teams, Edpuzzle, LearningApps

Asupra comunității de vorbire: comunități lingvistice tradiționale din zona de Vest a României

Voica Radu-Călugăru

Rezumat:

Comunitatea de vorbire delimitează un univers definit din punct de vedere social în care analiza fenomenelor lingvistice reflectă norme de comportament generale. Cele mai multe grupări cu o anumită stabilitate – fie ele mici grupuri legate prin contact direct, națiuni moderne, divizibile în subregiuni mai mici sau chiar asociații profesionale și mici grupuri locale – pot fi considerate drept comunități de vorbire dacă prezintă particularități lingvistice care se pretează unui studiu special. Comportamentul verbal al unor asemenea grupuri constituie întotdeauna un sistem. Comunicarea informației referențiale presupune existența unei gramatici, iar comunicarea informației sociale presupune existența unei variații corelative sistematice a structurii limbii și a structurii sociale. Zona de Vest a țării noastre prezintă un mozaic aparte al comunităților lingvistice care și-au adus aportul în păstrarea identității spirituale și culturale a minorităților etnice. Identitatea spirituală și culturală înseamnă *limbă și tradiție*, păstrate la nivelul diferitelor tipuri de comunități lingvistice.

Cuvinte-cheie: comunitate lingvistică, bilingvism, aculturație, influențe lingvistice, cod lingvistic

Identități tranzacționate: limbaj și autonegociere în interacțiune

Gabriela Ioana Mocan

Rezumat:

Prezentul articol își propune să investigheze modul în care identitatea apare dialogic – și nu numai – în interacțiunea socială, identitatea personală și cea socială suprapunându-se și influențându-se reciproc, iar actorii sociali tranzacționându-se pe baza indicilor lor externi. Negocierea identității, concept care rămâne la baza studiului nostru, analizează modalitățile prin care, pornind de la o agendă specifică și obiective precise, indivizii se angajează în crearea identităților reciproce, încercând, de asemenea, să facă o autoprezentare favorabilă pentru interlocutorii lor. Cadrul teoretic care stă la baza cercetării este stabilit de paradigma sociolingvistică, iar importanța majoră atribuită limbajului în procesul de negociere a identității este demonstrată în a doua parte a cercetării noastre. Contribuția se încheie cu câteva observații provizorii și direcții pentru cercetarea viitoare.

Cuvinte-cheie: limbaj, cultură, negociere identitară, interacțiune socială, traducere, sociolingvistică, schimbare de cod

STUDII SOCIALE ȘI EDUCAȚIONALE

Filosofia *Zhengming* („rectificarea numelor”) a lui Confucius: implicații pentru armonia socială în Africa

Mark Omorovie Ikeke

Rezumat:

Armonia socială este un imperativ pentru dezvoltarea societății. Fără armonie socială se creează conflicte, violență și tulburări sociale care împiedică bunăstarea societății. Un factor-cheie care poate promova armonia socială este cel al conștientizării semnificației numelor de către oameni. Aceasta este ceea ce Confucius a numit *Zhengming* („rectificarea numelor”). Pentru el, *rectificarea numelor* presupune ca fiecare cetățean să trăiască pe deplin importanța și semnificația numelui și rolului său. Fără *rectificarea numelor*, societatea va continua să fie afectată de dizarmonie. La fel ca multe alte societăți, continentul african este marcat de dizarmonii sociale cauzate de conducerea slabă, guvernarea proastă, corupția și delapidarea fondurilor publice, răpirea și luarea de ostatici, nemulțumirea tinerilor, migrația ilegală, degradarea mediului etc. Este dificil să existe armonie socială atunci când cetățenii se confruntă cu lipsuri sociale. Lucrarea va folosi metode critice analitice și hermeneutice pentru a examina doctrina *rectificării numelor*, propusă de Confucius. Lucrarea va aplica, de asemenea, această doctrină situației de dizarmonie socială din Africa. Lucrarea constată și concluzionează că este necesar să se utilizeze ideile *Zhengming* pentru a atenua dizarmoniile sociale din Africa.

Cuvinte-cheie: Confucius, *Zhengming*, „rectificarea numelor”, etică, armonie socială, Africa

Bilingvismul – un pachet de beneficii exclusive pentru copii?

Ana Maria Hopârtean

Rezumat:

Prezenta lucrare dezbate dacă bilingvismul este un avantaj exclusiv pe care îl au copiii în procesul de învățare a limbilor străine. După o privire teoretică de ansamblu asupra bilingvismului, discutăm despre modul în care vârsta influențează achiziția limbajului prin perspectiva ipotezei perioadei critice. Adulții și copiii sunt în mod inerent diferiți atunci când se pune problema dobândirii și stăpânirii limbilor străine. În timp ce adulții au acces la resurse metacognitive, este discutabil dacă acestea constituie un avantaj în ceea ce privește dobândirea limbajului.

Cuvinte-cheie: bilingvism, adulți, copii, dobândirea limbajului, metacogniție

Problematika *răului* Partea întâi: *Răul* în discursul filosofic

Iosif Riviș-Tipei

Rezumat:

Acest articol este primul dintr-o serie de trei articole care își propun să ofere o succintă analiză a răspunsurilor și interpretărilor problematicii *răului* în discursurile filosofice, mitopoetice și religioase. Prezentul articol abordează cadrul filozofic, urmărind, într-o perspectivă largă, reflecții semnificative asupra *răului* din lumea occidentală, de la gândirea greacă veche până la timpurile moderne. Interpreții discutați în analiză includ nume precum: Socrate, Platon, Descartes, Spinoza, Leibnitz, Kant, Hegel și Nietzsche.

Cuvinte-cheie: problematica *răului*, interpretări filozofice ale *răului*, teodicee